

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 38. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Egyenlő eséllyel indulnak az anyanyelvükön tanulók

Elfogadta a kormány azt a rendeletmódosítást, amely lehetővé teszi a külföldi magyarok nyelvvizsgáinak beszámítását a magyarországi felvételi eljárás során - jelentette be Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkárral közösen tartott sajtótájékoztatóján. Répás Zsuzsanna elmondta: az új szabályozással régi igazságtalanságot és méltánytalanságot orvosoltak, teljesítve a határon túli magyarok kívánságát. A 2007-ben kialakított rendszerben azok a külföldi magyar fiatalok, akik anyanyelvű középiskolában tanultak, nem kaptak többletpontot az államnyelvből tett érettségijük után a magyarországi felsőoktatási felvételi eljárás során. Azzal az intézkedéssel, hogy az államnyelvű gimnáziumba járók viszont megkapták a többletpontokat, a magyar állam előnytelen helyzetbe hozta az anyanyelvi oktatásban résztvevőket. A döntésnek nagyon pozitív a visszhangja, határon túl „megelégedettséggel és megnyugvással” fogadták az érintettek a módosítást – hangsúlyozta a helyettes államtitkár. Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár a részletekről szólva kifejtette: a módosítás értelmében azoknak, akik a határon túl magyar tannyelvű iskolában tanulnak és az adott ország nyelvén tesznek érettségit, a jövőben jár a középfokú nyelvvizsgáért járó 28 többletpont. Ha pedig egy közismereti tárgyat az adott ország hivatalos nyelvén tanultak legalább két éven át, azt a felsőfokú nyelvvizsgálóval tekintik egyenértékűnek, amiért 40 pluszpontot kapnak. Hoffmann Rózsa hangsúlyozta: a kormány döntése azt szolgálja, hogy helyreálljon az igazság, és az érintettek a magyarországi diákokkal azonos feltételekkel kerülhessenek be felsőoktatási intézményekbe. Emellett ösztönözhetik a külföldi magyarokat arra is, hogy magyar tanítási nyelvű középiskolát válasszanak. Kiemelte: a külföldi magyaroknak nincsenek igazán jó lehetőségeik a továbbtanulásra, ezért „nekünk, itthoni magyaroknak az otthoni magyarokat segítenünk kell”, hogy minél többen diplomához jussanak, és tudásukkal lehetőleg saját szülőföldjüket gyarapítsák.

Kötelesség a felelősségvállalás a külföldi magyarokért

Alkotmányos kötelességnek nevezte Surján László a felelősségvállalást a határon túli magyarok sorsáért a Fidelitas szombati budapesti nemzetpolitikai konferenciáján. A kereszténydemokrata politikus szerint a nemzetpolitika fő problémája, hogy a határon túli magyarság számára szűk az intézményi kapacitás az óvodától az egyetemig bezárólag, és nem adott megfelelő mértékben az anyanyelvi nevelés biztosítója. Mindazonáltal jelentősen bővültek az anyaországi tanulás lehetőségei - mondta, hozzátéve, magyar adófizetők pénzét határon túliak nevelésére, oktatására költeni helyes, de „finoman elvárható”, hogy ez a magyarság kinti megmaradását szolgálja, és ne az agyelszívást. A magyar nemzetpolitikának célja kell legyen, hogy visszaadja a reményt: lehet és érdemes magyarként élni, kinek-kinek a szülőföldjén - rögzítette. Az EP alelnöke azt javasolta, hogy a Határtalanul! tanulmányi kirándulási program iskoláknak szánt támogatási rendszere a jövőben terjedjen ki a civil szervezetek kölcsönös látogatásaira is. Példaként említette a cserkészcsapatokat, ifjúsági énekkarokat, ifjúsági politikai szervezeteket, és beszélt a

sportkapcsolatok pozitív szerepéről is. A határon túli magyarságot fenyegető veszélyekről szólva kitért a többi között az elvándorlásra, az asszimilációs nyomásra, és azt mondta: a vegyes házasság elmozdulása beolvadás irányába, de vannak jó példák is, amikor a szülők mindkét kultúrára nevelik a gyermekeket. Az EP-alelnök vitaindítója után tartott kerekasztal-beszélgetésen Gulyás Gergely, a Fidesz országgyűlési képviselője azt mondta: semmi olyat nem írnak elő alkotmányos kötelezettségként a külhoni magyarokkal kapcsolatban, amit a magyar állam ne biztosítana az itt élő kisebbségeknek. Kiemelte: az állampolgárság, a választójog kérdésében, a határon túli magyar jogérvényesítésekor pártszempontoknak nem lenne szabad szerepet játszaniuk. Ma viszont alapkérdésekben sincs egyetértés a politikai erők között - állapította meg. A külhoni magyarokat ért jogsérelmekről szólva, példaként említve Malina Hedvig ügyét és a Mikó-kollégium körüli történéseket, azt mondta: jól működő jogállamban ilyen helyzet nem állhatna elő, ez egy európai jogállam legnagyobb szégyene. Azt kellene elérni, hogy a diszkrimináció tilalmát a nemzeti kisebbségekre is kiterjesszék - jegyezte meg.

Kelemen Hunor: az RMDSZ 450 képviselő- és szenátorjelölttel készül a választásokra

Az RMDSZ az ország minden választókerületében indít jelöltet, ami azt jelenti, hogy 450 képviselő és szenátorjelölt méretet meg december elején – közölte Kelemen Hunor az RMDSZ csíki szervezetének képviselő-, illetve szenátorjelöltjeit bemutató sajtótájékoztatóján. A szövetség elnöke kifejtette: „számunkra az a legfontosabb, hogy mindenhol jelen legyünk, hiszen az arányos rendszer lehetővé teszi azt, hogy egyetlen szavazat se vesszen el, és akár Erdélyen kívül is szerezzünk mandátumokat”. Kelemen Hunor szerint a jelenlegi országos politikai helyzet azt vetíti előre, hogy magas lesz a választásokon való részvétel, ezért kulcsfontosságú a magyar szavazók mozgósítása. Hangsúlyozta: figyelembe véve, hogy 2013-ban alkotmánymódosításra kerül sor, döntés születik a régiók átszervezéséről, és az Európai Unió pénzalapok lehívási rendszerét is átértékeli, fontos, hogy az RMDSZ ott legyen, amikor ezekről a fontos kérdésekről döntenek. Saját jelöltségéről a szövetségi elnök annyit mondott, számára természetes, hogy a Hargita megyei kettes, felcsíki körzetben indul újra parlamenti képviselőnek. „2000-ben itt választottak meg először képviselőnek, s eddigi eredményeim és a több mint 15 ezer támogatói aláírás, amellyel a felcsíki emberek támogattak az elmúlt egy hónap alatt, az elkövetkező időszak terveivel együtt, köteleznek a megkezdett munka folytatására ebben a régióban” – tette hozzá.

Az EMNT segítségével jutna a parlamentbe az EMNP

Úgy tűnik, kútba esik az erdélyi magyar pártok közös választási indulása, hiszen vasárnap, szeptember 16-án lejár a koalíciós szerződések bejegyzésének határideje, így az Erdélyi

Magyar Néppárt (EMNP) az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) támogatása mellett önállóan indul a parlamenti választásokon – jelentette ki Tőkés László az EMNT elnöke, illetve az EMNP védnöke szombati kolozsvári sajtótájékoztatóján, amelyet az EMNT választmányi ülésének szünetében tartott. Tőkés László kijelentette: Szász Jenővel, az MPP elnökével, nagyon nehéz zöld ágra vergődni, a választásokon az MPP szavazóbázisának együttműködésére számít, illetve esetenként kölcsönösen támogathatják egymás jelöltjeit. Tőkés paródiának nevezte, hogy az RMDSZ a nyitott kapukat hirdeti, majd nem hajlandó megegyezni – szerinte ezzel egypárti törekvéseit leplezi a szövetség. „A mi új egységet követő politikánk nem talált megértő fülekre” – összegzett Tőkés László. Az EMNT elnöke elmondta: körülbelül 50-100 ezer szavazatra számít az EMNP a választásokon, a célkitűzés pedig az alternatív parlamenti küszöb teljesítése, azaz legalább hat képviselői és három szenátori mandátum megszerzése. A kampány során ehhez az EMNT minden segítséget megad a pártnak, ugyanakkor nem titkolják, hogy igazából a 2016-os választásokra készülnek. Tőkés László kitért az európai polgári kezdeményezés ügyére is, elmondta: ebben sem tudtak megegyezni a magyar politikai és civil szervezetek, így az EMNT, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) és az RMDSZ is önálló indítványban kéri majd, hogy az Európai Unió szabályozza a tagországok kisebbségpolitikáját. Az EMNT választmányi ülésének első felében megtárgyalt kérdések kapcsán Tőkés László elmondta: továbbra is az autonómia ügye az abszolút prioritása az EMNT-nek. Mint részletezte, a szombati gyűlésen határozatba foglalták a romániai magyarok nemzeti kataszterének az összeállítását. „Fontos, hogy tudjuk, kik vagyunk, hányan vagyunk” – indokolta a döntést Tőkés. Ezen kívül arról is határoztak, hogy cselekvéstervet dolgoznak ki a többszintű erdélyi magyar autonómia elérésére, továbbá az EMNT választmánya síkra száll a nemzeti kisebbségek nyelvének regionális hivatalos nyelvvé nyilvánítása mellett is. Az EMNT ugyanakkor magyarságvédelmi programot akar kidolgozni, válaszul a Kárpát-medencében tapasztalható magyarellenességre, a közösségi tulajdonban lévő ingatlanok védelmében pedig tíz-tizenöt erdélyi helyszínen fognak majd összehangolt rendezvények keretében fellépni. Mindemellert az erdélyi magyarság egyetemi stratégiája és gazdaságfejlesztési terve után az EMNT egy erdélyi magyar sportstratégia kialakításán is dolgozik.

Nincs nemzetiségi tagja a Kulturális Tanácsnak

A szlovák kormány szeptember 12-én létrehozta újabb tanácsadó testületét, a Kulturális Tanácsot, melynek feladata a kormány kultúrpolitikájának koordinálása. A Kulturális Tanács elnöki tisztjét a kulturális miniszter tölti majd be, s részt vesz munkájában a pénzügyi, a külügyi, az oktatási, a munkaügyi, a közlekedési, a gazdasági és a mezőgazdasági miniszter is. Rajtuk kívül bevonják a testületbe a kultúra területén aktív szakmai egyesületeket, a Szlovák Püspöki Konferenciát és a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsát. A tagok között helyet kap a Szlovák Rádió és Televízió vezérigazgatója, a Matica slovenská elnöke és a kulturális élet további három elismert

személyisége. A Magyar Koalíció Pártja sérelmezi, hogy a testületnek nem lesz nemzetiségi tagja. „A Magyar Koalíció Pártja számára a probléma ott kezdődik, amikor a testület összetételére fókuszálunk. A kormány ismételten figyelmen kívül hagyta azt a ténytet, hogy Szlovákia egy multikulturális ország, melyben a lakosság közel 15 %-a a többségi nemzetetől eltérően más kulturális értékek hordozója, formálója, terjesztője és fogyasztója” - írja az MKP állásfoglalásában Szigeti László, a párt oktatásügyi és kulturális alelnöke. Véleménye szerint a kormány semmibe veszi több százezer polgárának kulturális identitását, annak támogatását és gyarapodását.” „Ezért az MKP felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul értékelje át a Kulturális Tanács összetételét, és kapjanak benne helytet a nemzetiségek kultúráját, köztük a lakosság több mint 8,5 százalékát kitevő magyarok kultúrájának képviselői is” - zárul a közlemény. A Most-Híd, válaszolva az MKP közleményére, leszögezte: a kisebbségek nem maradtak ki, van magyar képviselő a Kulturális Tanácsban, mégpedig A. Nagy László kisebbségügyi kormánybiztos, „aki nem csak a magyar, de minden Szlovákiában élő kisebbség kultúráját képviseli az új tanácsadó testületben”.

Szabadkára látogatott Semjén Zsolt

Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes kedden Szabadkán járt a Magyar Nemzeti Tanács meghívására. A kereszténydemokrata politikus tárgyalásokat folytatott Korhecz Tamással, a Magyar Nemzeti Tanács elnökével és Pásztor Istvánnal, a Tartományi Képviselőház elnökével, a Vajdasági Magyar Szövetség vezetőjével. A találkozón átbeszélték a legfontosabb kérdéseket, amelyek a délvidéki magyarság és Magyarország közötti kapcsolatra vonatkoznak – nyilatkozta Semjén a megbeszélést követően. Elismerését fejezte ki azért a munkáért, amelyet a Vajdasági Magyar Szövetség és a Magyar Nemzeti Tanács tett az egyetemes magyarságért. A honosítással kapcsolatban elmondta, hogy az továbbra is jó ütemben halad, nem csak Vajdaságban, illetve a Magyarországgal szomszédos országokban, hanem az egész világon, azonban hozzátette, hogy a délvidéki magyarok élen járnak a magyar állampolgárság megszerzésének vonatkozásában. Magyarország számára a magyar nemzeti érdek a legfontosabb és Szerbia tekintetében ez a délvidéki magyarságot jelenti - tette hozzá Semjén. Hangsúlyozta: Magyarország szomszédos politikáját alapvetően meghatározza az, hogy milyen a viszony a szomszédos országokban az ott élő, az anyaország határain kívül rekedt magyar nemzetrészekkel. Pásztor István, a VMSZ elnöke a sajtótájékoztatón kiemelte, hogy a megbeszélésen tájékoztatta Semjént a Nikolic elnökkel folytatott tárgyalásáról, annak reményében, hogy fokozódik az együttműködés a két ország között. Pásztor továbbá bejelentette azt a tanácskozást is, amelyet mintegy 400-450 résztvevővel tartanak majd meg szeptember 21-én Magyarokanizsán a VMSZ szervezésében, ahol a most felállított politikai struktúrákba delegált politikusok tárgyalnak a belpolitikai kérdésekről. Semjén Zsolt a sajtótájékoztatót követően előadást tartott a Városháza dísztermében a Magyar Kormány nemzetpolitikájának irányvonalai címmel. Előadásában kijelentette: az

asszimiláció megállításához önmagában nem elegendőek a különféle támogatások, ehhez nagyon erős impulzusra van szükség, ami az állampolgárság megadása és a nemzet közjogi újraegyesítése. A mai körülmények között ez lehet az az eszköz, amely képes begyógyítani a történelmi sebeket, és azt az erős impulzust adja, amely megállíthatja, sőt megfordíthatja az asszimilációt - hangsúlyozta Magyarország miniszterelnök-helyettese. A szabadkai városháza építésének 100. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen részt vett Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár, Nikowitz Oszkár, Magyarország belgrádi nagykövete, Babity János, Magyarország Szabadkai Főkonzulátusának vezető konzulja.

Beregszászon mégsem regionális nyelv a magyar

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) szerint a beregszászi városi tanács szeptember 7-i ülésén nem szavazta meg a magyar nyelv regionális státusra való emelését a város területén, a testület mindössze a magyar nyelv helyi szintű alkalmazásának bővítéséről döntött. A beregszászi városi tanács KMKSZ-es frakciójának közleménye szerint a beregszászi képviselő-testület Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) és a vele szövetséges Régiók Pártja (PR) által alkotott többsége elvetette a KMKSZ határozattervezetét, amely elfogadása esetén kimondta volna, hogy „Beregszász város területén a magyar nyelv regionális státussal bír”, s a jogszabály érvényesítésére vonatkozó intézkedések kidolgozása mellett elrendelte volna, hogy erről a város lakosságát is tájékoztassák. A nyilatkozat rámutat: a beregszászi városi tanács döntésében nincs szó arról, hogy regionális nyelv lenne a magyar Beregszászon, az UMDSZ- és PR-frakciók által előterjesztett, majd elfogadott határozat mindössze azt mondja ki, hogy Beregszász város területén az ukrán nyelvtörvény 7. paragrafusában értelmében „az ukrán mint államnyelv mellett elterjedt a magyar nyelv mint regionális, ezért irányában a regionális nyelvek alkalmazására vonatkozó intézkedések foganatosítandók”. A KMKSZ szerint az UMDSZ és a PR beregszászi önkormányzati képviselői jogi csúrcsavarással megkerülték annak egyértelmű kimondását, hogy a magyar nyelv hivatalosan is regionális státust kap Beregszászon. A KMKSZ az ukrán médiában közzétett nyílt levélben szólította fel Mikola Azarovot, a kormányzó PR elnökét, ukrán miniszterelnököt arra, hogy tegye egyértelművé: regionális státust kap-e a magyar nyelv – az ukrán nyelvtörvény rendelkezéseinek megfelelően – Kárpátalján, vagy pártja egyes vezetőinek a sajtóban megjelent, a magyar nyelv regionális rangra történő emelését nyíltan elutasító nyilatkozatai tükrözik-e az ukrán állam tényleges álláspontját a kérdésben.

